

Aan de directie van

.....

Datum

12 december 2018

Ons kenmerk

PB/RT

Onderwerp

Open brief aan werkgevers Metalektro

KIES VOOR EEN AANTREKKELIJKE, MODERNE EN TOEKOMSTBESTENDIGE CAO

Voor de derde keer op rij lukt het niet om in goed overleg tot een nieuwe cao voor de Metalektro te komen. De uiterst redelijke opstelling - die ook blijkt uit het FD artikel d.d. 26 november jl - van de gezamenlijke vakbonden in zowel het formele als informele proces hebben niet tot een akkoord geleid vanwege de onverantwoordelijke houding van de FME. Alhoewel de FME inmiddels op onze uitnodiging is ingegaan om informeel te bespreken hoe wij het proces weer op de rails kunnen zetten gaat het natuurlijk om de inhoud. Als vakverenigingen zijn wij met die inhoud als vanaf maart van dit jaar op een inhoudelijk en procesmatig constructieve wijze bezig. Het is dan ook echt onbegrijpelijk dat de FME – die namens u spreekt - geen fatsoenlijke cao met ons wilt afspreken. Want alle seinen in de sector staan immers op groen om dit wel te doen!

Ook over het proces stuiten wij op problemen met de FME. Om tegenstellingen te kunnen overbruggen heb je soms vertrouwelijk overleg nodig. Toch worden de bonden voortdurend geconfronteerd met schending van vertrouwelijkheid, die gebruikt wordt om in de bedrijven en in de media te suggereren dat de vakbonden geen stappen zetten om eruit te komen. Het tegendeel is waar. Feitelijk hebben de vakbonden meerdere betekenisvolle concessies gedaan, maar heeft de FME tot op heden geen enkel substantieel voorstel van de vakbonden gehonoreerd. Daar komt bij dat de FME-vertegenwoordiging blijkt geeft geen haast te hebben met de totstandkoming van de cao. Sterker nog: zelfs een paasakkoord als mogelijke termijn voor deze totstandkoming benoemt. Het is om deze redenen dat wij ons bij uitzondering eens direct tot u als werkgever in de Metalektro richten. Want wij willen u persoonlijk duidelijk maken dat wij de gang van zaken onverantwoord vinden, schadelijk voor de bedrijven & de werknemers en onnodig.

De Nederlandse economie draait immers op volle toeren. Met groeicijfers van 2,8% dit jaar en 2.6% in 2019 overtreft Nederland de groeicijfers van de Eurozone. Ook de bedrijven in de Metalektro draaien goed tot uitstekend en de verwachtingen zijn positief.

Volgens onderzoeksbureau ROA zijn er al zes kwartalen op rij meer bedrijven met groeiende werkgelegenheid dan met krimp. En dat aantal is in 2017 verdubbeld. Volgens het CBS groeide de omzet binnen de Metalektro in het eerste half jaar van 2017 met circa 10% ten opzichte van het jaar daarvoor. Ook in 2018 vliegen de recordcijfers ons om de oren. Bovendien is de bezettingsgraad in de industrie – de benutting van de productiecapaciteit – ten opzichte van Q4 2017 toegenomen. De ING verwacht dat de export van de industrie goed overeind zal blijven, ondanks de nodige onzekerheden in het buitenland, zoals de Brexit. Dat geldt ook voor de binnenlandse vraag: **de orders zijn tot recordniveaus gestegen**. Uit de [COEN-enquête](#) van het CBS blijkt dat het ondernemersvertrouwen in de technologische industrie op het hoogste niveau is sinds de start van de waarneming in de industrie in 1985!

Behoud en aantrekken van goed gekwalificeerde vaklieden

De werkgelegenheid in de sector groeit. Onlangs publiceerde ING in opdracht van de FME een raming van 9,5% groei in de technologische industrie en een behoefte om tot 2030 **120.000** nieuwe medewerkers aan te trekken. Nu al levert het tekort aan vaklieden steeds meer problemen op. Het aantal vacatures stijgt, en het aantal moeilijk vervulbare vacatures eveneens. Een op de vijf ondernemers in de Metalektro ervaart een tekort aan arbeidskrachten. En in de scheepsbouw en lucht- en ruimtevaart zelfs een op de vier ondernemers. Daar is het tekort aan goed opgeleid personeel in een jaar tijd geëxplodeerd van 4,6% naar 26,8%. Het aantal ondernemers in de technologische sector dat het tekort aan vakkrachten als een belemmerende factor voor verdere groei ervaart, is verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. Dan gaat het volgens het UWV met name om vakspecialisten als CNC- verspaners, machinebedieners, **lassers** en procesoperators maar ook om middenkader en hoger technisch personeel zoals werkvoorbereiders, calculators en ontwerper constructeurs. Uit onderzoek van het scholingsfonds van de sector - A&O - blijkt bovendien dat bijna de helft van de bedrijven in de sector kampt met wervingsproblemen. Verder blijkt uit het onderzoek dat 85% van de bedrijven aangeeft dat deze wervingsproblemen leiden tot een verhoging van de werkdruk voor werknemers. De gevolgen van een langdurige voortzetting van deze situatie laten zich uittekenen.

De sector staat dus voor **een enorme uitdaging** om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Alle reden dus om een cao met de vakbonden af te spreken waarin **het investeren in werknemers** centraal staat. Maar tot nu toe is het niet mogelijk gebleken om tot goede afspraken te komen over thema's als loon, jeugdlonen, duurzame inzetbaarheid, werktijden en dienstverbanden & betaling van flexwerkers.

De gezamenlijke vakbonden stellen als looneis 3,5% per jaar, Onze roep om hogere lonen wordt inmiddels breed gesteund. Kabinet, DNB en tal van economen en andere deskundigen dringen er terecht al langer op aan. Maar werkgevers in de Metalektro vinden dit te veel, ondanks de winsten die gemaakt worden. Hoe verhoudt die weigering om concrete loonafspraken in de cao te maken zich tot de loonaanbeveling van de FME? En waarom is eerlijk delen in deze tijden van overvloed zo moeilijk?

Niemand kan immers ontkennen dat het het leeuwendeel van de ondernemingen in de Metalektro bijzonder goed voor de wind gaat. Een looneis van 3,5% is dan toch alleszins redelijk. Zeker in het licht van het feit dat uit onderzoek van Eurostat blijkt dat het aandeel voor kapitaal uit het BBP groeit en het aandeel voor arbeid al jaren daalt. En het enkele bedrijf dat het echt heel moeilijk heeft kan hierover passende afspraken maken. Die ruimte biedt onze cao immers al.

Maak de sector aantrekkelijker voor jong en oud

Kort samengevat: het gaat de afgelopen jaren bijzonder goed in de Metalektro en ook de vooruitzichten zijn meer dan rooskleurig. Een bedreiging voor die rooskleurigheid is het tekort aan arbeidskrachten. Reden temeer dus om tot een rechtvaardige en aantrekkelijke cao te komen. Daarom hebben de gezamenlijke vakbonden een aantal cao-voorstellen gedaan om dit doel samen met werkgevers te bereiken.

Om de sector aantrekkelijker te maken voor jongeren is het de hoogste tijd om de lage jeugdlonen uit de cao te schrappen. Jongeren moeten worden betaald op basis van hun functie en werkervaring, en niet op basis van hun leeftijd. De sector vergrijsst, het aandeel 55 plussers neemt toe. Cijfers laten zien dat het aantal arbeidsongeschikten toeneemt naarmate de leeftijd van werknemers stijgt. De pensioen- en AOW-leeftijd loopt op door wettelijke maatregelen, terwijl werknemers weinig ondersteuning in hun bedrijf ervaren bij de vraag hoe zij gezond en op verantwoorde wijze dat langer doorwerken moeten vormgeven.

Een **Generatiepact**, waardoor ouderen minder uren per week kunnen werken en jongeren kunnen instromen op de vrij te vallen uren in een **vaste** baan, kan bijdragen aan de duurzame inzetbaarheid van oudere werknemers en binding van instromers in de sector.

Ook willen we afspraken maken om de belastende ploegen- en nachtdiensten en het structurele overwerk te verminderen. De sector kent een tamelijk traditioneel werktijdenpatroon, waar een voltijds dienstverband de norm is. **Een moderne sector geeft werknemers invloed op hun werktijden en arbeidsduur.** De praktijk laat zien dat hier nog ferme stappen richting modernisering gezet kunnen worden. Werknemers vragen om een betere balans tussen werk en privé. Dit draagt niet alleen bij aan de inzetbaarheid van werknemers, maar maakt de sector ook aantrekkelijker. Vermindering in werkdruk is eveneens een belangrijk punt in de sector. Factoren die bijdragen aan werkdruk dienen dan ook te worden aangepakt.

Investeren en innoveren

Nieuwe technologieën maken dat bedrijven vooral succesvol zijn als deze weten te innoveren. **Concurreren op prijs is op de lange termijn geen houdbaar business model.** Dat betekent dat er continu geïnvesteerd moet worden in de opleiding en ontwikkeling van mensen. Wij vinden dat voor een leven lang leren meer opleidingsrechten nodig dan nu, in tijd en geld. Werknemers moeten meer zeggenschap krijgen en individuele scholingsmogelijkheden in de vorm van ontwikkelvouchers en opleidingsbudget.

Inmiddels werkt een kwart van de werknemers in de sector op basis van een flexcontract. **De kwaliteit van werk, veiligheid en innovatiekracht worden door flexwerk ondermijnd.** Voorkomen

moet worden dat werknemers niet meer aan het werk kunnen komen omdat via flex-constructies goedkopere arbeid voor hetzelfde werk wordt ingezet. Zekerheid over werk en inkomen is goed voor de werknemer, voor de sector en voor de Nederlandse economie. Het bindt mensen en zorgt voor draagvlak onder de cao. Daarom willen we waar mogelijk flexcontracten omzetten in vast werk. Bovendien blijkt uit een onderzoek van Eurostat dat er een "pay-gap" van 28,3% bestaat tussen de betaling van vaste werknemers en flexkrachten. Een onhoudbare situatie die invloed heeft op de Nederlandse economie. En een situatie die wij in onze sector kunnen veranderen door een rechtvaardige cao af te sluiten.

Al deze voorstellen dragen wat ons betreft bij aan een aantrekkelijke, moderne en toekomstbestendige sector. We begrijpen dan ook niets van de halsstarrige weigering van de werkgevers in de Metalektro, verenigd in de FME om op deze voorstellen op een constructieve wijze in te willen gaan. Middels deze brief roepen wij u op om nog eens goed te kijken naar onze cao-voorstellen en uw belangenorganisatie FME het mandaat te geven om op zo kort mogelijke termijn dit cao conflict te beëindigen.

In afwachting van uw reactie, verblijven wij.

FNV Metaal

Petra Bolster
Jacqie van Stigt

CNV Vakmensen

Loes Bezemer-Videler
Piet Verburg

De Unie

Albert Meeuwissen
Dirk van Gestel

VHP2

Jorg Sauer
Casper Vaandrager